

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3175/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 104/A. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.353/2024/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kriston István ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1.1. Az indítványozó – az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 104/A. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte, valamint – az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján – a Kúria Pfv.I.20.353/2024/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági ügyben a jogi képviselővel eljáró indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria elkészettség miatt hivatalból elutasította. A Kúria rámutatott, hogy az rPp. sérelmezett szakasza szerint az adott év július 15-től augusztus 20-ig terjedő időszaka nem számít bele a napokban megállapított határidőbe, viszont a december 23. napja és január 1. napja között időszakot az rPp. nem minősítette törvénykezési szünetnek, ez az időszak csak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Pp.) hatálya alatti ügyekben minősül a határidő számításánál figyelembe nem veendő időszaknak. Az indítványozó a rPp. hatálya alá tartozó ügyben felülvizsgálati kérelmét 2024. február

27-én, elkésetten terjesztette elő, ezért a felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasításának volt helye.

- [4] 1.2. Az Alkotmánybíróság főtákarának felhívására kiegészített alkotmányjogi panasz szerint az rPp. és az új Pp. azonos jogintézményt (törvénykezési szünet) eltérő módon szabályoz, mivel az új Pp. a december 23. napja és január 1. napja között időszakot is törvénykezési szünetnek minősíti, míg az rPp. alapján ugyanazon időszak napjai a határidőbe beleszámítanak. Az indítványozó véleménye szerint a rPp. sérelmezett rendelkezése sérti a tisztességes eljárásból való jogot, a bírósághoz fordulás jogát [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése], valamint a törvény előtti egyenlőség követelményét [XV. cikk (1)–(2) bekezdése]. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása következtében sérti a bírósághoz fordulás jogát, és alaptörvény-ellenes megkülönböztetést valósít meg.
- [5] A „törvény előtt mindenki egyenlő” elvét a jogszabály azért sérti, mert a régi Pp. jogalanyait megkülönbözteti az új Pp. jogalanyaitól a tekintetben, hogy különbséget tesz a téli törvénykezési szünethez való hozzáférés tekintetében. A régi Pp. és az új Pp. azonos törvénykezési szünet jogintézményt kétféleképpen, a régi eljárás alanya mint egyéb helyzet szerinti különbségtétellel szabályozza, ezzel a régi Pp. a törvény előtti egyenlőséget nem biztosítja, a különbségtétel kifejezetten önkényes.
- [6] A bírósághoz fordulás jogát a jogszabály azért sérti, mert alkotmányos jogunk van a tisztességes és nyilvános tárgyaláshoz és ez magában foglalja a bíróság szünetelését is. Nem tisztességes, hogy az rPp. alanyának télen is működik a bíróság, míg az új Pp. alanya számára szünetel. Nyilvánvaló, hogy az új Pp. értelmében ítélkezési szünet van, a bírák szabadságon vannak, ehhez képest az rPp. szerint folytonos üzemben működnek a bíróságok.
- [7] A támadott bírói döntésben az alaptörvény-ellenes jogszabályt alkalmazták. A Kúria felülvizsgálati végzése tartalmában és szöveges indokolásában mind a jogszabályi különbségtételt, mind a bírósághoz fordulás jogának, de jure korlátozását is tartalmazza a késedelemre okot adó perorvoslati határidő számításának rPp. szerinti levezetésével, ezzel az elutasító döntést érdemben befolyásolta. Ezért az alaptörvény-ellenes jogszabályt alkalmazó kúriai döntés megsemmisítésének van helye.
- [8] 2. Az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírálta el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26-27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [9] A jelen esetben külön kellett vizsgálni alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása miatti panaszt, és az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben benyújtott panaszt.
- [10] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit, jelen ügyben az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [11] 3.1. A Kúria támadott végzését az indítványozó jogi képviselője 2024. július 20-án vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2024. augusztus 28-án, határidőben nyújtották be.
- [12] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeit a következők szerint teljesíti: *a)* tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 26. és 27. §) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályt, és bírósági döntést; *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit; *e)* indokolást arra nézve, hogy a támadott jogszabály és bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott jogszabály és bírói döntés alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [13] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát.
- [14] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott panasszal kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában írt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az egyes eljárási törvényekben biztosított rendkívüli jogorvoslatok, mint amilyen a felülvizsgálati kérelem is, kívül esnek a jogorvoslatokhoz való jog védelmi körén {lásd: 3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [42]; 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [22]; 3239/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [13]; 3045/2015. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [11]; 3067/2015. (IV.10.) AB végzés, Indokolás [20]}." {3245/2019 (X. 7.) AB végzés, Indokolás [17]. Hasonlóképpen: az indítványra okot adó ügyben a Fővárosi Törvényszék elsőfokú bírósággént ítéletet hozott, a Fővárosi Ítéltábla másodfokú bírósággént jogerős, érdemi ítéletet hozott, így a bírói úthoz való jog sérelme szintén nem merülhet fel.
- [15] Kétségtelen, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata – például a 3027/2018. (II. 6.) AB határozat – rögzíti azt az általános elvárást, hogy amennyiben a jogalkotó lehetőséget biztosít rendkívüli jogorvoslat igénybevételére is, úgy ennek az eljárási szakasznak is meg kell felelnie a tisztességes bírói eljáráshoz való jogból fakadó elvárásoknak {lásd.: Indokolás [14]}. Ugyanakkor ezzel az elvárással kapcsolatban az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem merül alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdés, ha – mint a jelen ügyben is – a Kúria az irányadó jog alkalmazásával ilyen

rendkívüli jogorvoslat igénybevételére irányuló kérelem előterjesztésének és érdemi elbírálásának jogszabályi feltételeit, így az rPp. szerinti határidő teljesülését megvizsgálva arra a következtetésre jut, hogy az az adott kérelem tekintetében nem teljesült, és az irányadó jogszabályi rendelkezések megjelölése mellett a kérelmet a szükséges mértékben megindokolt döntésében hivatalból elutasítja. Önmagában az, hogy az ilyen döntés indokolásában foglaltakkal, és az alapul fekvő jogszabállyal az indítványozó nem ért egyet – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján – nem alapozza meg a jogszabállyal kapcsolatban az Abtv. 29. §-a szerinti feltétel fennállásának megállapítását.

- [16] A jelen ügyben megállapítható, hogy a Kúria a támadott végzésének indokolásában a felülvizsgálati kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidőre, a határidő elmulasztásának jogkövetkezményeire vonatkozó általános szabályait részletesen ismertette.
- [17] 3.3. A panasz nem tartalmazza annak megfelelő bemutatását, hogy az rPp. határidőre vonatkozó, támadott része miért jelent személyek közötti, hátrányos megkülönböztetést.
- [18] Az rPp. 104/A. § (1) bekezdése szerint a napokban megállapított határidőbe nem számít bele minden évnek a július 15-től augusztus 20-ig terjedő időszaka (törvénykezési szünet); ha a hónapokban vagy években megállapított határidő a törvénykezési szünet ideje alatt járna le, a határidő a következő hónap azon napján jár le, amely számánál fogva a határidő kezdőnapjának megfelel, ha ez a nap is a törvénykezési szünet idejére esik, a határidő a törvénykezési szünetet követő első napon jár le. A 103. § (4) és (5) bekezdésének rendelkezéseit ezekben az esetekben is megfelelően alkalmazni kell.
- [19] Abból a körülményből önmagában, hogy az rPp. a Pp. eltérő szabályt tartalmaz a törvénykezési szünetre, nem lehet megalapozottan arra következtetni, hogy ez személyek közötti különbségtételt vethet fel az Abtv. 29. §-a szerint. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határideje és ennek mikénti számítása a felülvizsgálat igénybevételének olyan feltétele, amelyet nem lehet személyek közötti különbségtételnek tekinteni. Megkülönböztetés hiányában nem merülhet fel az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek teljesülése. Az Alkotmánybíróság a 2024. április 23-án kelt 3186/2024. (V. 17.) AB végzésben döntött olyan alkotmányjogi panaszról, amely egyebek között a Kp. 117. §-át abból a szempontból támadta, hogy az eltérő módon és mértékben biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét polgári és közigazgatási ügyekben; az Alkotmánybíróság az indítványt – arra figyelemmel, hogy nem veti fel alaptörvény-ellenesség kételyét az, ha a törvényalkotó a különböző eljárási törvényekben eltérő kritériumokhoz köti a felülvizsgálat igénybevételét – visszautasította (Indokolás [40]).

- [20] 3.4. A panasz a bírói döntés alaptörvény-ellenességét arra vezeti vissza, hogy a végzés a tartalmában és szöveges indokolásában is mind a jogszabályi különbségtételt, mind a bírósághoz fordulás jogának, de jure korlátozását is tartalmazza a késedelemre okot adó perorvoslati határidő számításának rPp. szerinti levezetésével, ezzel az elutasító döntést érdemben befolyásolta.
- [21] Ez az érvelés, hasonlóképpen a jogszabály elleni panasz indokolásához, nem vet fel bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet; szakjogi, törvényértelmezési, és nem alkotmányossági kérdés, hogy valamely konkrét eljárásban a benyújtott felülvizsgálati kérelmet az rPp. vagy már az új Pp. szabályai szerint kell-e elbírálni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásnak feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság a Kúria döntését nem bírálhatja felül {3162/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [19]; 3369/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [22] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumoknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró